

แบบฟอร์มการจัดการความรู้

การจัดการความรู้ของหน่วยงาน MICU

หัวข้อในการจัดการความรู้ (Knowledge Vision)

เรื่อง การป้องกันสายสวนหลอดเลือดดำส่วนกลางเลื่อนหลุด

วัน/เดือน/ปี ที่จัดการความรู้ 17 ตุลาคม พ.ศ.2560

ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

1.	พรทิพย์ ไพศาลธรรม	ผู้จัดการความรู้ (KM Manager)
2.	รุ่งฤทัย พูลศรี	คุณอำนวย (Facilitator)
3.	จิตติมา เอกฉัตร	คุณลิขิต (Note Taker)
4.	นภัสกรณ์ กล้าหาญ	คุณกิจ
5.	จิรภัทร โพธิ์กัญ	คุณกิจ
6.	วราภรณ์ พิชัยกุล	คุณกิจ
7.	ศศิธร หมั่นตะบอง	คุณกิจ
8.	ปทุมพร แสงทอง	คุณกิจ
9.	พีร์เชิญ สมี่กลาง	คุณกิจ
10.	ธิดารัตน์ งามบุญคำ	คุณกิจ
11.	ชนารีย์ ชนบวรพล	คุณกิจ
12.	อุทุมพร สิงโต	คุณกิจ
13.	ภาวินี สมบูรณ์	คุณกิจ
14.	อรทัย ประจวบมูล	คุณกิจ
15.	สนทยา คงมนต์	คุณกิจ
16.	สิทธิชัย จัทรประสาท	คุณกิจ
17.	ธรรมภรณ์ ปิ่นเงิน	คุณกิจ
18.	ชูชาติ บังเกิด	คุณกิจ
19.	อุเทน พูลสวัสดิ์	คุณกิจ
20.	สุเมธ บุญชุ่ม	คุณกิจ

1. หลักการและเหตุผล

การใส่สายสวนหลอดเลือดดำส่วนกลาง เป็นวิธีการหนึ่งที่มีการนำมาใช้ในกระบวนการรักษาทั้งผู้ป่วยเรื้อรัง และผู้ป่วยที่อยู่ในภาวะวิกฤติ (พรพิลาศ, 2552) โดยส่วนใหญ่ผู้ตำแหน่งที่ใช้บ่อยในการใส่สายสวนหลอดเลือดดำส่วนกลาง คือ หลอดเลือดดำ Internal jugular หลอดเลือดดำ Subclavian และหลอดเลือด

คำ Femoral โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ปัญหาในผู้ที่มีปัญหาหลอดเลือดดำส่วนปลาย ให้สารน้ำลำบาก เช่น ผู้ป่วยที่ให้สารน้ำบ่อยจนหลอดเลือดแตก บวม หรือตีตันไป ผู้ป่วยที่อยู่ในภาวะช็อก ทำให้หลอดเลือดหดตัว หรือผู้ป่วยอ้วนหาหลอดเลือดดำยาก, ให้สารอาหาร, ให้น้ำยา, ยาเคมีบำบัด, ใส่สายกระตุ้นหัวใจแบบชั่วคราว, ตลอดจนใช้เพื่อประเมิน Hemodynamic ต่าง ๆ การวัด Central venous pressure (CVP), Pulmonary artery pressure (PAP) เป็นต้น (ยาใจ, 2557) นอกจากนี้ยังลดความทุกข์ทรมานจากการเจาะเลือดบ่อยอีกด้วย

แม้ว่าการใส่สายสวนหลอดเลือดดำส่วนกลางจะมีประโยชน์มาก ขณะเดียวกันก็มีโอกาสเกิดภาวะแทรกซ้อนได้ เช่น การเกิด CABSİ การอุดตัน และการเลื่อนหลุด ซึ่งหน่วยงานวิกฤตอายุรกรรมพบว่าภาวะแทรกซ้อนที่พบบ่อยมากที่สุดคือการเลื่อนหลุดของสายสวนหลอดเลือดดำส่วนกลางจากสถิติการเกิดของหน่วยงานหอผู้ป่วยวิกฤตอายุรกรรมปี 2559 พบร้อยละ 12 ของผู้ที่ได้รับการใส่สายสวนหลอดเลือดดำส่วนกลาง (สถิติความเสี่ยงหน่วยงาน MICU โรงพยาบาลศูนย์การแพทย์สมเด็จพระเทพฯ, 2560)

ภาวะแทรกซ้อนจากการใส่สายสวนหลอดเลือดดำส่วนกลาง มีโอกาสเกิดได้ตลอดเวลาที่ยังมีการใส่สาย ดังนั้นจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่บุคลากรทางคลินิกหรือผู้ดูแล จะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและประสบการณ์ในการดูแลอุปกรณ์นี้ จะช่วยลดภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งจะสามารถแก้ไขปัญหาได้ดี และให้การดูแลสายสวนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น (สมถวิล ศิริเรือง, 2551; พรพิลาศ พลประสิทธิ์, 2552)

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 แนวทางในการดูแลผู้ป่วยเพื่อป้องกันสายสวนหลอดเลือดดำเลื่อนหลุด
- 2.2 มีแนวทางการดูแลผู้ป่วยเมื่อมีการเกิดสายสวนหลอดเลือดดำเลื่อนหลุด

3. เป้าหมาย/ตัวชี้วัด

- 3.1 มีคู่มือปฏิบัติการดูแลผู้ป่วยที่ได้รับการใส่สายสวนหลอดเลือดดำส่วนกลาง
- 3.2 มีแนวทางในการดูแลผู้ป่วยที่ได้รับการใส่สายสวนหลอดเลือดดำส่วนกลาง
- 3.2 อัตราผู้ป่วยเกิดสายสวนหลอดเลือดดำเลื่อนหลุด ร้อยละ 0

4. วิธีการ/รูปแบบการจัดการความรู้ *** (กรณีระบุ) ***

- Success Story Telling (SST) (กรณีเลือกข้อนี้ให้ใส่ข้อมูลตามตารางข้อ 5.1)
- The World Cafe (กรณีเลือกข้อนี้ให้ใส่ข้อมูลตามตารางข้อ 5.2)

5. กระบวนการจัดการความรู้ (Share & Learn)

5.1 Success Story Telling (SST)

ผู้เล่าเรื่อง (Narrator)	เหตุการณ์ (Context)	เทคนิค/วิธีการ (Action)	ผลลัพธ์ที่ได้รับ (Result)
จิตติมา เอก นัศร	พบเหตุการณ์ว่าบริเวณหมอนของผู้ป่วยเป็ยก เมื่อตรวจสอบตำแหน่ง C-line พบว่ามีการเลื่อนหลุดของ C-line ส่งผลให้มี IV และยา leak ออกมารอบ Excite site ซึ่งพบว่ายาที่ให้เป็นยา High alert drug ส่งผลให้บริเวณที่มีการ Leak บวม แดง ผู้ป่วย Complain ว่ามีอาการแสบ บริเวณต้นคอ ดังนั้นจึงได้หยุดให้ยา และสารน้ำทันที จากนั้นได้แจ้งแพทย์เจ้าของไข้ทราบ	- มีการลงบันทึกตำแหน่งของสาย Central Line ใน Nurse Note Flow และใบแบบฟอร์มเก็บข้อมูลการใส่และดูแลสายสวนทางหลอดเลือดดำส่วนกลาง Device day - มีการรับ-ส่งเวร พยาบาล หัวหน้าเวรหรือพยาบาลเจ้าของไข้ประเมินตำแหน่งที่ใส่สาย ประเมินการเลื่อนหลุดของสาย Central Line และตรวจสอบตำแหน่งสายและบันทึก ทุกเวร - เมื่อพบมีเลือดหรือสารน้ำไหลซึมออกมาจากสายสวนหลอดเลือดดำส่วนกลางที่อยู่ด้านนอก หรือเห็นบริเวณที่เย็บแผล ที่ Exit site หรือสายเลื่อนหลุดออกมาจากตำแหน่งเดิม หรือกรณีที่อยู่รู้สึกว่าบริเวณ Exit site บวม ปวด แสบร้อนหรือตามแนวสาย ให้รีบปิดที่สาย (clamp) เหนือบริเวณที่รั่วหรือแตก แล้วปิดด้วยผ้าก๊อชปราศจากเชื้อ ให้กดบริเวณ insertion site และ Exit site จนกว่าเลือดจะหยุด ให้ผู้ป่วยนอนตะแคงซ้ายในท่าศีรษะต่ำ (Trendelenburg position) เพื่อป้องกันไม่ให้ฟองอากาศเข้าไปในหลอดเลือดแดงที่ไปสู่ปอด	- ผู้ป่วยที่ C-line เลื่อนหลุด ได้รับการพยาบาลรวดเร็ว ตามแนวทางการป้องกันการเลื่อนหลุด (ตามคู่มือ) และไม่ได้รับอันตรายจาก IV และยา Leak

ผู้เล่าเรื่อง (Narrator)	เหตุการณ์ (Context)	เทคนิค/วิธีการ (Action)	ผลลัพธ์ที่ได้รับ (Result)
		(pulmonary artery) - รีบรายงานแพทย์เจ้าของไข้ อย่างเร่งด่วน พร้อมทั้งเตรียม อุปกรณ์หากแพทย์พิจารณาเอา สายออก หรือซ่อมแก้ไขแต่ต้อง ไม่มีความเสี่ยงจากการติดเชื้อ เตรียม X-ray เพื่อยืนยันตำแหน่ง ของสายสวน - หากแพทย์พิจารณาแล้วสาย สวนหลุดเลือดดำมีการเลื่อน หลุดจริง คุณแลเตรียมช่วยแพทย์ ในการนำสายออก - พยาบาลเจ้าของไข้ลงบันทึกใน Nurse Note และ เขียนใบรายงาน อุบัติการณ์ความเสี่ยงที่เกิดขึ้น เพื่อทบทวนอุบัติเหตุและ แนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันการ เลื่อนหลุดของสายสวนหลุด เลือดดำส่วนกลางให้ครอบคลุม มากยิ่งขึ้น	
นัศกรณ กกล้า หาญ	พยาบาลหัวหน้าเวรได้รับแจ้งจาก พยาบาลเจ้าของไข้ว่าผู้ป่วยที่ได้รับ การใส่สาย C-line วันแรกมีปัญหา ว่าภายหลังปิดแผลด้วย Tegaderm CHG มีปัญหาเลือดหยุดยากทำให้มี เลือดซึมออกมาบริเวณ Exit side ปริมาณมาก Tegaderm เมื่อเปียกชุ่ม จะหลุดร่อนง่ายต้องเปลี่ยนแผล บ่อยครั้ง พยาบาลหัวหน้าเวรนิเทศ การ Dressing แผลที่ถูกต้อง	- หากเป็นวันแรกของการใส่ C- line ในผู้ป่วยบางรายอาจพบ ปัญหาที่มีเลือดออกมากต้องเปลี่ยน แผลบ่อยแนะนำให้ใช้ gauze และปิดด้วย fixomull ก่อน จนกว่าจะได้รับการแก้ไขจน เลือดหยุดแผลแห้งค่อย เปลี่ยนเป็น Tegaderm CHG	- ผู้ป่วยได้รับการดูแลตาม แนวทางป้องกันการเลื่อน หลุดของสาย C-line รวมถึง ป้องกันการติดเชื้อจากแผล C-line

ผู้เล่าเรื่อง (Narrator)	เหตุการณ์ (Context)	เทคนิค/วิธีการ (Action)	ผลลัพธ์ที่ได้รับ (Result)
จิรภัทร โพธิ์ภู	พยาบาลเจ้าของไข้ตรวจเช็กแผลก่อนจะลงบันทึกในแบบฟอร์มเก็บข้อมูลการใส่และดูแลสายสวนทางหลอดเลือดดำส่วนกลาง Device day พบว่า ผู้ป่วยไม่ได้รับการปฏิบัติตามแนวทางการ Dressing แผลคือไม่เปลี่ยนแผลตามระยะเวลา คือ Dressing แผลทุก 7 วัน และพบตำแหน่งสายมีการเลื่อนออก ได้แจ้งพยาบาลหัวหน้า และแพทย์เจ้าของไข้ทราบ	- เขียนวันเวลาที่จะต้องเปิดแผล Dressing ครั้งต่อไปอีก 7 วัน (กรณีปิดด้วย gauze เปิด Dressing ครั้งต่อไปอีก 2 วัน) - Dressing แผลใหม่ทุกครั้ง เมื่อมีการหลุดลอกของ Tegaderm CHG: Chlorhexidine Gluconate หรือแผลเปียกหรือมีเลือดซึม และเมื่อครบกำหนดเปิดแผล 7 วัน	- ผู้ป่วยได้รับการดูแลตามแนวทางการดูแลเพื่อป้องกันการเลื่อนหลุดของ C-line
พรทิพย์ ไพศาลธรรม	พยาบาลหัวหน้าเวรตรวจเยี่ยม Case ผู้ป่วยที่ได้รับการใส่สาย C-line ได้รับแจ้งว่าพยาบาลผู้ดูแลไม่ทราบว่าตำแหน่งของสายสวน Fix ที่ตำแหน่งใดเนื่องจากขาดการรับส่งเวร พยาบาลหัวหน้าเวรได้นิเทศเรื่องใน Nurse Note Flow และใบแบบฟอร์มเก็บข้อมูลการใส่และดูแลสายสวนทางหลอดเลือดดำส่วนกลาง Device day พยาบาลเจ้าของไข้รับทราบปฏิบัติตาม	- มีการลงบันทึกตำแหน่งของสาย Central Line ใน Nurse Note Flow และใบแบบฟอร์มเก็บข้อมูลการใส่และดูแลสายสวนทางหลอดเลือดดำส่วนกลาง Device day - มีการรับ-ส่งเวร พยาบาลหัวหน้าเวรหรือพยาบาลเจ้าของไข้ประเมินตำแหน่งที่ใส่สาย ประเมินการเลื่อนหลุดของสาย Central Line และตรวจสอบตำแหน่งสายและบันทึก ทุกเวร	- ผู้ป่วยได้รับการดูแลตามแนวทางการดูแลเพื่อป้องกันการเลื่อนหลุดของ C-line
วราภรณ์ พิชัยกุล	ขณะให้การพยาบาล Complete bed bath พบว่าตำแหน่งของ C-line มีการปิดแผลด้วย Fixumull ซึ่งทำให้ตำแหน่งของ C-line เลื่อนออกมาได้หยุดให้ยาและสารน้ำ จากนั้นรายงานแพทย์เจ้าของไข้ทราบ	- Dressing แผลเสร็จ เว้นระยะให้แน่ใจว่าบริเวณผิวหนังแห้งสนิทดีแล้ว ปิดแผลด้วย Tegaderm CHG: Chlorhexidine Gluconate รหัส 1660R, 1658R โดยคลุมแบบแนบสนิทกับผิวไม่มีฟองอากาศ จากนั้นปิดแผ่นกาว 1 เส้นที่มากับผลิตภัณฑ์ ตรง	- ผู้ป่วยได้รับการดูแลตามแนวทางการ Dressing แผลตามคู่มือ

ผู้เล่าเรื่อง (Narrator)	เหตุการณ์ (Context)	เทคนิค/วิธีการ (Action)	ผลลัพธ์ที่ได้รับ (Result)
		บริเวณสายที่ติดขอบ Tegaderm CHG: Chlorhexidine Gluconate	
ธนารีย์ ธนบรรพ	พยาบาลน้องใหม่พบว่าขณะเคลื่อนย้ายผู้ป่วยไปทำการตรวจพิเศษ (CT scan) พบมีการดึงรั้งของ IV circuit ทำให้มีการเลื่อนหลุดของ C-line ได้มีการแจ้งหัวหน้าเวร และแจ้งแพทย์เจ้าของไข้รับทราบ เพื่อให้มาประเมินตำแหน่งสายและดูว่าสายสวนยังสามารถใช้งานได้ดีหรือไม่	- เมื่อมีเจ้าหน้าที่อื่น ๆ ที่เข้ามาปฏิบัติกิจกรรม เช่น นักกายภาพบำบัด เจ้าหน้าที่ X-ray ญาติผู้ป่วยและผู้ดูแล เป็นต้น ต้องได้รับการแนะนำให้ระวังการเลื่อนหลุดของสาย Central line และพยาบาลต้องอยู่กับผู้ป่วย	- ผู้ป่วยไม่เกิดการเลื่อนหลุดของสายสวนหลุดเลือดดำส่วนกลางขณะมีการปฏิบัติกิจกรรม
ศศิธร หมั่นตะบอง	ขณะ Dressing แผล C-line พบว่าบริเวณผิวหนังมีความชื้นและเปื่อย และยังพบว่า Stiff ที่เย็บไว้ มีการหลุดออกมา ทำให้ตำแหน่งสาย C-line ที่ Fix ไว้มีการเลื่อนหลุด พยาบาลได้ทำการหยุดยา และสารน้ำ แจ้งแพทย์เจ้าของไข้รับทราบ แพทย์ยืนยันว่ามีการเลื่อนหลุดจริง และต้อง Revise สายใหม่ ดูแลช่วยแพทย์ในการทำหัตถการ	- มีการรับ-ส่งเวร พยาบาล หัวหน้าเวรหรือพยาบาลเจ้าของไข้ประเมินตำแหน่งที่ใส่สาย ประเมินการเลื่อนหลุดของสาย Central Line และตรวจสอบตำแหน่งสายและบันทึก ทุกเวร - เมื่อพบมีเลือดหรือสารน้ำไหลซึมออกมาจากสายสวนหลุดเลือดดำส่วนกลางที่อยู่ด้านนอก หรือเห็นบริเวณที่เย็บแผล ที่ Exit site หรือสายเลื่อนหลุดออกมาจากตำแหน่งเดิม หรือกรณีรู้สึกว่บริเวณ Exit site บวม ปวด แสบร้อนหรือตามแนวสาย ให้รีบปิดที่สาย (clamp) เหนือบริเวณที่รั่วหรือแตก แล้วปิดด้วยผ้าก๊อชปราศจากเชื้อ ให้กดบริเวณ insertion site และ Exit site จนกว่าเลือดจะหยุด ให้ผู้ป่วยนอนตะแคงซ้ายในท่าศีรษะต่ำ	- ได้รับการพยาบาลที่ถูกต้อง และรวดเร็วในการดูแลแผล C-line และไม่เกิดการเลื่อนหลุด

ผู้เล่าเรื่อง (Narrator)	เหตุการณ์ (Context)	เทคนิค/วิธีการ (Action)	ผลลัพธ์ที่ได้รับ (Result)
		(Trendelenburg position) เพื่อป้องกันไม่ให้ฟองอากาศเข้าไปในหลอดเลือดแดงที่ไปสู่ปอด (pulmonary artery) - รับรายงานแพทย์เจ้าของไข้อย่างเร่งด่วน พร้อมทั้งเตรียมอุปกรณ์หากแพทย์พิจารณาเอาสายออก หรือซ่อมแก้ไขแต่ต้องไม่มีความเสี่ยงจากการติดเชื้อ เตรียม X-ray เพื่อยืนยันตำแหน่งของสายสวน - หากแพทย์พิจารณาแล้วสายสวนหลอดเลือดดำมีการเลื่อนหลุดจริง คุณดูแลเตรียมช่วยแพทย์ในการนำสายออก - พยาบาลเจ้าของไข้ลงบันทึกใน Nurse Note และ เขียนใบรายงานอุบัติการณ์ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นเพื่อทบทวนอุบัติการณ์และแนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันการเลื่อนหลุดของสายสวนหลอดเลือดดำส่วนกลางให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น	
ปทุมพร แสงทอง	ขณะให้ IV Fluid ทาง C-line พบว่าสายยาวกว่าปกติทำการตรวจเช็คพบว่าเวรก่อนหน้าทำการ Dressing แผล แล้วไม่ได้ตรวจเช็คตำแหน่งสายสวนหลอดเลือดดำส่วนกลางก่อนปิดแผล ซึ่งจากการตรวจสอบพบว่า C-line เลื่อนจากตำแหน่งเดิมที่ Fix ไว้ พยาบาลแจ้ง	- ลงบันทึกตำแหน่งของสาย Central Line ใน Nurse Note Flow และใบแบบฟอร์มเก็บข้อมูลการใส่และดูแลสายสวนทางหลอดเลือดดำส่วนกลาง Device day ติดตามตำแหน่งสายร่วมกับ x-ray - ในการรับ-ส่งเวร พยาบาล	- ได้รับการพยาบาลตามแนวทางการป้องกันการเลื่อนหลุดของ C-line และไม่มีการเลื่อนหลุดของ C-line

ผู้เล่าเรื่อง (Narrator)	เหตุการณ์ (Context)	เทคนิค/วิธีการ (Action)	ผลลัพธ์ที่ได้รับ (Result)
	แพทย์เจ้าของไข้ ประเมินความจำเป็นของการใช้ C-line ร่วมกับแพทย์เจ้าของไข้พบว่าไม่จำเป็นต้องใช้ แพทย์พิจารณาให้ Off c-line ดูแลเตรียมอุปกรณ์เพื่อช่วยแพทย์ Off C-line	หัวหน้าเวรหรือพยาบาลเจ้าของไข้ประเมินตำแหน่งที่ใส่สาย ประเมินการเลื่อนหลุดของสาย Central Line และตรวจสอบตำแหน่งสายและบันทึก ทุกเวร - รับรายงานแพทย์เจ้าของไข้อย่างเร่งด่วน เมื่อพบมีการเลื่อนหลุดของสายสวน พร้อมทั้งเตรียมอุปกรณ์หากแพทย์พิจารณาเอาสายออก หรือซ่อมแก้ไขแต่ต้องไม่มีความเสี่ยงจากการติดเชื้อ เตรียม X-ray เพื่อยืนยันตำแหน่งของสายสวน - หากแพทย์พิจารณาแล้วสายสวนหลุดเคลื่อนตำแหน่งมีการเลื่อนหลุดจริง ดูแลเตรียมช่วยแพทย์ในการนำสายออก - พยาบาลเจ้าของไข้ลงบันทึกใน Nurse Note และ เขียนใบรายงานอุบัติการณ์ความเสี่ยงที่เกิดขึ้น เพื่อทบทวนอุบัติการณ์และแนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันการเลื่อนหลุดของสายสวนหลุดเคลื่อนตำแหน่งกลางให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น	
อุทุมพร สิงโต	พยาบาลน้องใหม่พบเหตุการณ์ว่าผู้ป่วยมีอาการสับสนวุ่นวาย ทำให้สาย C-line ดึงรั้งและเกิดการเลื่อน พยาบาลได้แจ้งพยาบาลหัวหน้าเวรและแพทย์เจ้าของไข้รับทราบ	- มีการผูกยึดผู้ป่วยในรายที่สับสนและควบคุมการเคลื่อนไหวไม่ได้ ตามมาตรฐานการผูกยึดผู้ป่วย MAAS scale	- ไม่พบการเลื่อนหลุดของ C-line

ผู้เล่าเรื่อง (Narrator)	เหตุการณ์ (Context)	เทคนิค/วิธีการ (Action)	ผลลัพธ์ที่ได้รับ (Result)
ภาวินี สมบูรณ์	พยาบาลน้องใหม่พบเหตุการณ์ผู้ป่วยรู้สึกตัวดี ช่วยเหลือตัวเองได้ พลิกตะแคงตัวไม่ระวัง ทำให้สาย C-line มีการเลื่อน พยาบาลได้แจ้งพยาบาลหัวหน้าเวร และแพทย์เจ้าของไข้รับทราบ	- มีการให้ข้อมูลกับผู้ป่วยที่ได้รับ การใส่สาย Central Line ว่าสาย อยู่ตรงตำแหน่งใด รวมถึง ความสำคัญ และการดูแลอย่างไร เพื่อไม่ให้เลื่อนหลุด ในรายที่ผู้ป่วยรู้สึกตัวดี แนะนำให้ระมัดระวังการดึงรั้งของสาย ขณะขยับหรือพลิกตะแคงตัว	- ไม่พบการเลื่อนหลุดของ C-line
ธิดารัตน์ นามบุญคำ	พยาบาลน้องใหม่พบเหตุการณ์มีการดึงรั้งของสาย C-line ขณะให้กิจกรรมทางการพยาบาลเช่น การพลิกตะแคงตัว การอาบน้ำ การ Suction ได้แจ้งพยาบาลหัวหน้าเวร เช็ตำแหน่งของ C-line พบว่าตำแหน่ง C-line เลื่อนจากตำแหน่งเดิมจริง จากนั้นได้แจ้งแพทย์เจ้าของไข้ทราบ	- มีการรับ-ส่งเวร พยาบาล หัวหน้าเวรหรือพยาบาลเจ้าของไข้ประเมินตำแหน่งที่ใส่สาย ประเมินการเลื่อนหลุดของสาย Central Line และตรวจสอบตำแหน่งสายและบันทึก ทุกเวร - จัดสาย Central Line ส่วนที่ไม่ได้ปิดพลาสติก และอยู่นอกตัวผู้ป่วย เก็บสายให้เรียบร้อย จัดให้เป็นอิสระ ไม่พันกันและไม่ดึงรั้งกับอุปกรณ์อื่น - ในขณะที่เปลี่ยนท่า พลิกตะแคงตัว หรือ ทำกิจกรรมพยาบาลให้ผู้ป่วย ให้ใช้มือจับตรึงสายและตรวจดูไม่ให้ดึงรั้งอุปกรณ์ต่าง ๆ ขณะยกตัวผู้ป่วย	- ไม่พบการเลื่อนหลุดของ C-line
รุ่งฤทัย พูลศรี	พยาบาลหัวหน้าเวรเช็ Central line ใน Nurse note พบว่าไม่มีการลงตำแหน่งของสาย C-line จากนั้นได้ซักถามกับพยาบาลเจ้าของไข้พบว่าเป็นผู้ป่วยที่รับย้ายจากหอผู้ป่วยอื่นแล้วไม่ได้ส่งเวรเรื่องตำแหน่งของสายสวน จึงได้ให้ Confirm Order	- มีการลงบันทึกตำแหน่งของสาย Central Line ใน Nurse Note Flow และใบแบบฟอร์มเก็บข้อมูลการใส่และดูแลสายสวนทางหลอดเลือดดำส่วนกลาง Device day - มีการรับ-ส่งเวร พยาบาล	ผู้ป่วยได้รับการดูแลตามแนวทางและไม่เกิดการเลื่อนหลุดของ C-line

ผู้เล่าเรื่อง (Narrator)	เหตุการณ์ (Context)	เทคนิค/วิธีการ (Action)	ผลลัพธ์ที่ได้รับ (Result)
	แพทย์และสอบถามจากแพทย์ เจ้าของไข่อีกครั้งเพื่อยืนยันตำแหน่ง จากนั้น ได้ลงบันทึกในฟอร์มเก็บ ข้อมูล	หัวหน้าเวรหรือพยาบาลเจ้าของ ไข่วัดประเมินตำแหน่งที่ใส่สาย ประเมินการเลื่อนหลอดของสาย Central Line และตรวจสอบ ตำแหน่งสายและบันทึก ทุกเวร	

6.สรุปความถี่ (ข้อมูลที่ได้มาจากข้อ 5.1 หรือ 5.2)

เรื่อง	จำนวนความถี่
การรับ-ส่งเวร พยาบาลหัวหน้าเวรหรือพยาบาลเจ้าของไข่วัดประเมินตำแหน่งที่ใส่สาย ประเมินการเลื่อนหลอดของสาย Central Line และตรวจสอบตำแหน่งสายและบันทึก ทุกเวร	10
Dressing และปิดแผลตามแนวทางการป้องกันการเลื่อนหลอดของสาย Central Line	8
จัดสายและเก็บสาย Central line ให้เรียบร้อย จัดให้เป็นอิสระไม่พันกันและไม่ตึงรั้ง กับอุปกรณ์อื่น	8
เพิ่มความระมัดระวังในขณะที่เปลี่ยนท่า พลิกตะแคงตัว หรือ ทำกิจกรรมพยาบาลให้ ผู้ป่วย	7
ให้ข้อมูลกับเจ้าหน้าที่อื่น ๆ ที่เข้ามาปฏิบัติกิจกรรม เช่น นักกายภาพบำบัด เจ้าหน้าที่ X-ray ญาติผู้ป่วยและผู้ดูแล เป็นต้น ต้องได้รับการแนะนำให้ระวังการเลื่อนหลอดของ สาย Central line และพยาบาลต้องอยู่กับผู้ป่วย	6
ให้ข้อมูลกับผู้ป่วยที่ได้รับการใส่สาย Central Line ว่าสายอยู่ตรงตำแหน่งใด รวมถึง ความสำคัญ และการดูแลอย่างไรเพื่อไม่ให้เลื่อนหลอด ในรายที่ผู้ป่วยรู้สึกตัวดี	6
ผูกยึดผู้ป่วยในรายที่สับสนและควบคุมการเคลื่อนไหวไม่ได้ ตามมาตรฐานการผูกยึด ผู้ป่วย MAAS scale	6
การให้ความรู้กับพยาบาลน้องใหม่เกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วยที่ใส่ C-line	5

7. Key Success Factor (ปัจจัยที่ทำให้ประสบความสำเร็จ สรุปจากกระบวนการจัดการความรู้ในข้อ.6 (โดยเรียงจากความถี่ที่ได้จากข้อ 6 จากความถี่มากที่สุดไปหาน้อยสุด)

1. มีการรับ-ส่งเวร พยาบาลหัวหน้าเวรหรือพยาบาลเจ้าของไข่วัดประเมินตำแหน่งที่ใส่สายประเมินการ
เลื่อนหลอดของสาย Central Line และตรวจสอบตำแหน่งสายและบันทึก ทุกเวร
2. Dressing และปิดแผลตามแนวทางการป้องกันการเลื่อนหลอดของสาย Central Line

3. จัดสายและเก็บสาย Central line ให้เรียบร้อย จัดให้เป็นอิสระไม่พันกันและไม่ตั้งรั้งกับอุปกรณ์อื่น
4. เพิ่มความระมัดระวังในขณะที่เปลี่ยนท่า พลิกตะแคงตัว หรือ ทำกิจกรรมพยาบาลให้ผู้ป่วย
5. ให้ข้อมูลกับเจ้าหน้าที่อื่น ๆ ที่เข้ามาปฏิบัติกิจกรรม เช่น นักกายภาพบำบัด เจ้าหน้าที่ X-ray ญาติผู้ป่วยและผู้ดูแล เป็นต้น ต้องได้รับการแนะนำให้ระวังการเลื่อนหลุดของสาย Central line และพยาบาลต้องอยู่กับผู้ป่วย
6. ให้ข้อมูลกับผู้ป่วยที่ได้รับการใส่สาย Central Line ว่าสายอยู่ตรงตำแหน่งใด รวมถึงความสำคัญและการดูแลอย่างไรเพื่อไม่ให้เลื่อนหลุด ในรายที่ผู้ป่วยรู้สึกตัวดี
7. ผูกยึดผู้ป่วยในรายที่สับสนและควบคุมการเคลื่อนไหวไม่ได้ ตามมาตรฐานการผูกยึดผู้ป่วย MAAS scale
8. การให้นิเทศและให้ความรู้กับพยาบาลน้องใหม่เกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วยที่ใส่สายสวนหลอดเลือดดำส่วนกลาง

8. นวัตกรรมหรือสิ่งที่ได้จากการจัดการความรู้ (กรุณาแนบหลักฐาน)

คู่มือ

แผ่นพับ

และ มีการเผยแพร่ความรู้ผ่าน โปรแกรมหรือระบบต่างๆ..เมื่อวันที่ 17 ตุลาคม พ.ศ.2560

เพื่อการตรวจสอบ (พร้อมปรีนเอกสารแนบ หน้า website KM หน่วยงานมาด้วย)

9. ผลจากการดำเนินการทำกิจกรรม KM .

9.1 มีคู่มือแนวทางการดูแลผู้ป่วยที่ใส่สายสวนหลอดเลือดดำส่วนกลาง

9.2 มีแนวทางการดูแลผู้ป่วยที่ได้รับการใส่สายสวนหลอดเลือดดำส่วนกลาง

9.3 อัตราสายสวนหลอดเลือดดำเลื่อนหลุด

ลำดับ	เดือน	อัตราสายสวนหลอดเลือดดำส่วนกลางเลื่อนหลุด/จำนวนผู้ป่วยที่ใส่ C-line
1	กรกฎาคม 60	13.33% (15 คน)
2	สิงหาคม 60	11.11 % (18 คน)
3	กันยายน 60	9.09 % (11 คน)
4	ตุลาคม 60	0 (13 คน)
5	พฤศจิกายน 60	0 (13 คน)
6	ธันวาคม 60	0 (8 คน)

10. สรุปผลการนำเทคนิคไปปฏิบัติใช้

หลังมีแนวทางการดูแลผู้ป่วยทำให้บุคลากรแก่นำไปปรับใช้ในการดูแลผู้ป่วยเพื่อป้องกันสายสวนหลอดเลือดดำส่วนกลางเลื่อนหลุดได้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน สามารถเป็นแนวทางในการสอนน้องใหม่ที่ยังไม่มีประสบการณ์ในการดูแลผู้ป่วยที่ใส่สายสวนหลอดเลือดดำส่วนกลางให้มีแนวทางในการดูแลผู้ป่วย

ที่ได้รับการใส่สายสวนหลอดเลือดดำส่วนกลางได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน นอกจากนี้ยังสามารถนำไปเผยแพร่หน่วยงานอื่นที่ดูแลผู้ป่วยที่ได้รับการใส่สายสวนหลอดเลือดดำส่วนกลางได้มีความรู้เพิ่มมากขึ้น

11. After Action Review (AAR)

1. ท่านสามารถนำองค์ความรู้ไปพัฒนาหน่วยงานของท่านได้อย่างไร
เพิ่มศักยภาพการดูแลผู้ป่วยกลุ่มที่ได้รับการใส่สายสวนหลอดเลือดดำส่วนกลาง ทำให้ผู้ป่วยมีความมั่นใจในความรู้ความสามารถของบุคลากร ผู้ป่วยมีความไว้วางใจขณะรับบริการที่หน่วยงาน
2. ท่านสามารถนำองค์ความรู้ไปพัฒนาองค์กรได้อย่างไร
สร้างแนวปฏิบัติในการป้องกันการเลื่อนหลุดของสายสวนหลอดเลือดดำส่วนกลาง และพัฒนาแนวปฏิบัติ เป็น WI และ CQI ของหน่วยงาน ตลอดจนสามารถเผยแพร่ไปยังหน่วยงานอื่น ๆ ของโรงพยาบาลเพื่อใช้ในการดูแลผู้ป่วยที่ได้รับการใส่สายสวนหลอดเลือดดำส่วนกลาง เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการดูแลผู้ป่วยที่ได้รับการใส่สายสวนหลอดเลือดดำส่วนกลาง ผู้ป่วยปลอดภัย ไม่เกิดภาวะแทรกซ้อนลดระยะเวลาในการนอนโรงพยาบาล รวมถึงสามารถลดค่าใช้จ่ายที่โรงพยาบาลต้องจ่ายในการรักษาภาวะแทรกซ้อนที่เกิดขึ้น

12. ภาพประกอบการทำกิจกรรม

.....
(นางรุ่งฤทัย พูลศรี)
รักษาการแทนหัวหน้างานหัวหน้าหน่วยงาน MICU